

Az Európai Bíróság kimondta, hogy az adóhatóság nem kérheti az ügyvédi titoktartás alá eső dokumentumokat adójogi eljárás esetén sem

Az Európai Unió Bírósága egy előzetes döntéshozatali eljárás keretében úgy határozott, hogy az adóhatóságnak az a döntése, amelyben egy ügyvédi irodát az adójogi tanácsadása során valamely konkrét ügyben keletkezett valamennyi dokumentum benyújtására kötelezte, sérti az ügyvédek és ügyfelek közötti kommunikáció tiszteletben tartásához fűződő - Alapjogi Karta 7. cikkében foglalt - alapvető jogot.

Az ügy kiindulópontja egy 2022-es eset volt, amelyben a spanyol adóhatóság kérésére – az EU adózás területén történő közigazgatási együttműködésről szóló 2011/16 irányelve alapján – a luxemburgi adóhatóság felszólított egy luxemburgi bejegyzésű ügyvédi irodát, hogy nyújtson be minden olyan dokumentumot és információt, amely egy spanyol jog alapján működő társaságnak korábban nyújtott jogi szolgáltatással összefüggésben keletkezett. Az ügyvédi iroda válaszul közölte, hogy nem rendelkezik olyan dokumentációval, amely ne esne az ügyvédi titoktartás körébe, és jelezte, hogy az ügyfél megbízása kizárólag társasági jogi tanácsadásra vonatkozott, nem pedig adóügyi kérdésekre. Az adóhatóság emiatt pénzbírságot szabott ki az irodára a döntés figyelmen kívül hagyása miatt, amit az iroda később megtámadott.

Az elsőfokon eljáró közigazgatási bíróság elutasította a luxemburgi ügyvédi iroda keresetét, a másodfokon eljáró fellebbviteli közigazgatási bíróság pedig előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjesztett az Európai Unió Bírósága elé. Az ügy egyik központi kérdése a Karta 7. cikkének alkalmazhatósága volt az ügyvédi tanácsadásra, valamint az, hogy az irányelv összhangban áll-e a Karta 7. és 52. cikkével, tekintettel arra, hogy a jogszabály nem tartalmaz rendelkezéseket az ügyvéd és az ügyfél közti kommunikáció titkosságának védelmére vonatkozóan.

A Bíróság megállapította, hogy a Karta 7. cikke garantálja az ügyvédi tanácsadás bizalmas jellegét, tekintet nélkül annak tárgyi tartalmára. Az ügyvédek szerepe a demokratikus társadalomban alapvető fontosságú, mivel jogi védelmet és jogi tanácsot biztosítanak ügyfelek számára. Ezért az ügyfelek elvárhatják, hogy az ügyvéddel folytatott kommunikációjuk bizalmas és titkos maradjon. A Bíróság megállapította, hogy bár a 2011/16 irányelv előírja az információcsere kötelezettségét a tagállamok között, a **tagállamok és a nemzeti hatóságok feladata, hogy biztosítsák az információgyűjtés során az ügyvédi titok védelmét.**

Végezetül a Bíróság kimondta, hogy a Karta 7. cikkében foglalt jogok, noha nem abszolút jogok, hanem az 52. cikk (1) bekezdése alapján a jog lényeges tartalmának körén túl korlátozhatóak, ugyanakkor az adott ügyben érintett nemzeti jogszabályok túllépték a megengedett korlátozás mértékét, sértve a jog lényeges tartalmát, mivel általános jelleggel kizárták, hogy az adójogi tanácsadásra kiterjedne az ügyvédi titok. A Bíróság megállapította, hogy ez sérti a Karta 7. cikkében foglalt magánélet és kapcsolattartás tiszteletben tartásához fűződő jog lényeges tartalmát, így az adott intézkedés jogellenes korlátozását jelentette volna az ügyvédek és ügyfelek közötti kommunikáció tiszteletben tartásához fűződő alapvető jognak.